

POGAZAJ BÓH

ČAS OPIS EVANGELSKICH SERBOW

4. číslo

Budyšin, apryl 1970

Lětnik 20

Hrono na jutrownik 1970

Wotkladźe lžu a rěče wěrnosć kóždy ze swojim blišim, dokelž smy stawy mjez sobu. Ef. 4, 25

Před 25 lětami, 9. haprleje 1945, su fašisća w koncentraciskim lěhwje Dietricha Bonhoeffera zamordowali. Zo tutón wuznamny teologa bě sprawny a njebojazny wojowar

Jutrownička

Jutry znowa witamy po zymje krutej
Z wyskanjom a z wjesołosću lutej.
Znowa zeleni so šera luka,
Prěnja fijałka juž z pódy kuka.

Prěni škórc sej fifoli, a škowrončk hudzi,
Slónco z womory wšu Božu stwórbu budzi,
Wětr nalětni tak miły duje,
Jutry wšón lud zbožowny so čuje.

Jutry křesćan z džakom chwali Bože džiwu,
Chrystus, z mrtwych stanjeny, je dale žiwu.
Wumrěł za nas běše — w rowje pobyl —,
Třeći džen pak nad smjerću bě dobył.

Třeći džen tam překrasnjeny stany z rowa,
Haleluja spěwaj křesćanstwo, chwal Boha!
Chwal joh z modlitwami, z kěrlušemi,
Raduj znowa so ze křižerjemi.

Radujće so džensa na zemi, wšě ludy —
Hać sće wulki lud — hać potłóčeny chudy!
Jězus za wšěch wumrě, z mrtwych stany,
Na radosi wšitcy podžěl mamy.

„Božo žohnuj“, křižer prosy, „naše pola!“
Plody bohate njech plódzi serbska rola.
Bóh chcył zdžeržeć Serbow ludžik mały,
Kiž džens jemu sće teško chwalby!

mjez mužom a žonu, hać mjez přecelom a towaršom, hać mjez wučerjom a šulerjom, hać mjez wyšnosću a poddanym, hać mjez přecelom a njeprěcelom. Wěrnosć rěčeć njeje jenož wěc zmyslenosće, ale tež praweho spóznaća a chutneho wobmyslenja woprawdžitych wobstejnosćow.

Někotržykuli wšak měni, zo dyrbi přeco a wšudžom a kóždemu, a to hi-

Chrystus je za nas wumrěł

(Teologiska informacija)

Zo je Jezus Chrystus za nas wumrěł, je žro a jadro ewangelija. Klasiske wukładowanje namakamy pola Luthera w jeho Małym Katechizmje: „... kiž mje zhubjeného a zatamaného čłowjeka je wumohl, zaslužil a

za wěrnosć, to kóždy wě. Wón běše w swojim wašnju a zadžerženju kaž Jan Hus, kotrehož heslo bě: „Ničo přećiwo wěrnosći, ale wšitko za wěrnosć!“ Mjez knihami, kotrež wot njeho mamy, je „etika“. Wón sam njeje móhl ju dokonjeć. Druzy su jeho noticy zběrali a jako knihu wudali.

Tam namaka so tež staw z nadpisom: „Što rěka, wěrnosć rěčeć?“ To je samsne, wo čimž so jedna w našim hronje. Ja chcu tohodla w měsacu, w kotrymž mamy cyle wosebje na njeho spominać, wam wšelake z tutoho nastawka tolnačić.

Wón praji, zo čłowjeka wot mlodosće sem, wot toho časa, w kotrymž wuknje rěčeć, wuča, zo dyrbja jeho słowa wěrne być. Njewěrnosć skazy wšu dowěru. A to je tež japoštolej Pawolej přičina, zo wón tak napomina: „... dokelž smy stawy mjez sobu.“ Lža škodži jednoće stawow.

Wón pak so potom dale praša: „Što to docyla rěka, wěrnosć rěčeć?“ Wón praji, zo to wotwisuje wot městna, w kotrymž čłowjek rěči, a tež wot toho, z kotrymž rěči. Slowo wěrnosće je mjez staršimi a džěćimi hinak hać

šće na dosć njepristojne wašnje, wěrnosć do woči prajić. To je fanatizm, kiž pokazuje nam přiboha wěrnosće, ale woprawdžitu wěrnosć mjez čłowjekami skazy. Hdyž na přikład tajki fanatikar sebi mysli, zo dyrbi stajnje a při kóždej skladnosći slabosće a zmylki blišeho šwikać. To je sataniške wašnje.

Hdy je moje slowo wěrne? Bonhoeffer wotmolwja na to troje:

1. Ja dyrbju spóznać, što chce ze mnu rěčeć a što mi prawo dawaja, zo rěču.
2. Ja dyrbju městno spóznać, na kotrymž steju.
3. Ja dyrbju wěc, wo kotrež rěču, do praweho zwiska stajić.

Jezus, kiž sam praji, zo je wón wěrnosć, budže mi při tym pomhać.

Moja próstwa dyrbi być:

Njech přeco rěču tak,
zo móžu wobstać wšudže.
Njech z erta njewuńdže
zle slowo mi mjez ludži.
Hdyž w mojej službje mi
so rěčeć přisluša,
ty słowam ducha daj
a móc bjez poroka.

La.

dobyl ze wšitkich hrěchow, ze smjerće a z čertowskeje mocy — nic ze zlotom abo ze slěborom, ale ze swojjej swjatej a drohej křwju a ze swojim njezawinowanym čerpenjom a wumrěćom ...“

Jezusowe wumóženje na křižu je wulke bójske potajnstwo, kotrež ze swojim rozumom njemóžemy zapřimnyć. My móžemy so jemu — kaž druhim postajnstwam wěry — jenož přibližować ze zwonkownymi pomocnymi srědkami a z přirunanjami. Nowy Zakoń znaje wšelake tajke přirunanja a wobrazy; tak wón nam na přikład předstaja Jezusowy skutk wumóženja wot hrěcha jako kupjenje. Tak praji Pawoł: „Wy sće droho wukupjeni!“ (1. Kor. 6, 20) A naš Knjez Chrystus sam rjeknje: „Čłowjeka syn njeje přišoł, zo by sebi dał služić, ale zo by wón služil a dał swoje žiwjenje k zaplaćenju za jich wjele.“ (Mark. 10, 45) Tu so namakaja wurazy z wobchodneho žiwjenja.

My chcemy so konsekwentnje po tym měć a so prašeć: Što kupi? Što wón kupi? Wot koho wón kupi? Što wón za to zaplaći? Potom ma so je-

mu to podať, štož je kupil, a wono jemu sluša.

1. Kupc je Jezus Chrystus sam. Wón je kupil za Wótca.

2. Kupil je wón nas za njobjeskeho Wótca, zo bychmy Bože džeci byli.

3. Kupil je wón nas wot prawa čerta, kotrež tón pozdaću na nas ma. Při tym so powoła zly stary njepečel na swjate Pismo same. Zo jo znaje, nam pokazuje powědančko wo spytowanju Jezusa w pusćinje. A wón Bibliju tam tež wukladuje, wězo wopak — mjenujcy zo budže Bóh Knjez Jezusa wobarnować, hdyž z wjercha templa dele skoći, štož pak njeje po psalmskim słowje, kotrež tam cituje (Psalm 91, 11. 12). W našim padže mohł so zly stary njepečel powołać na teksty z 5. knihow Mójzasowych (11, 26–28; 27, 15–18), po kotrychz je kóždy poklaty, kiž njedžerži Boží zakon, potajkim džesac kaznjow. A što by byl, kiž njeje ženje jednu z nich přestupil w skutkach, słowach a myslach? A poklaty rěka tola, być zhubjeny za wěćnosć a zatamanstwu podaty! Tak je djaboł wulki wobskórbnik křesćanow, kiž snano tež tomu abo tamnemu myslatemu čłowjekej do wucha šepa: „Na tebi ničo njeje. Ty sy wulki hrěšnik a tohodla hubjeny a zhubjeny!“ Potom móžemy a dyrbymy raznje přećiwu njemu wustupować a napřećiwjować: „Preč z tobu! Ja nimam ničo z tobu! Chrystus je mje wumóhl wot wěšeho hrěcha a droho wukupil wot twojeho prawa na mnje!“

4. Haj, Chrystus je nas droho wukupil, nic ze zlotom a slěborom. To před čertom ničo njeplaći. Z tym sam ludži slepi a jeba! Jezus je přelal za nas swoju krej. A krej tola čert žada! Chrystus je zaplaćil ze svojim žiwjenjom, z drohotnym, dokonjanym, čistym žiwjenjom Syna Božeho!

Tysac króć džak praju či za to, Jezu najlubši!“

5. „Jezus je pak wumřel před něhdze 1940 lětami! Płaći to džensa hišće?“ Hdyž je naš prjedownik, někajki prawótc, před lětstokami ležownosć kupil, ma to na kóždy pad hišće džensa swoju plaćiwosć za nas, hdyž je so kublo stajnje porjadnje na přichodneho wobsedžerja přepisało. Tajke so stawa na katasterowym zarjedze. A zo je Jezus za nas wumřel, je so nam tež připisało a přicpělo — mjenujcy při našej křćenicy! Farar džěčo žohnuje ze znamjenjom swjateho křiža prajo: „Dokelž je Jezus Chrystus tež za tebe wumřel na křižu na Golgaće, wzmi znamje wo swjateho křiža, woboje na hłowje a na wutrobje!“

6. Jedyn wažny akt kupowanja a předawanja hišće pobrachuje, mjenujcy přepodaće. Překupc ma mi twor, kotruž sym kupil a zaplaćil, přepodać. Jelizo so to njestawa, leži moja twora, kotraž mi sluša, hišće w klamach. A hdyž po nju njeńdu, móže překupc dale činić z njej, štož wón chce a za prawo ma. Njejsym-li Knjezej Chrystusej, kiž je mje droho kupil za Wótca, přepodaty, ja drje wjace čertej njeslušam, ale wón spyta ze mnu činić, štož wón chce a za prawo ma. Tak móže so stać, zo je čłowjek před wobličom křižowaneho

Jezusa při wšej křćenicy zhubjeny, hdyž njeje Jezusej přepodaty, hdyž njeje sam so, dokelž je žiwe stworjenje, jemu znova přepodať a jemu prajil we wobobinskej modlitwje: „Ja sym twój, tebi jenož chcu ja přislušeć.“ Zo k tomu prawe zadžerjenje a swjate žiwjenje sluša, so samo wot so rozumi. A wón při tym tež pomha! Hamjeń.

Kublanski džen 1970

Z bojosću jědžech pónđzela, 23. maheho rózka, do Budyšina.

Při tajkej zymje a tak wysokim sněze, što tam budže?

Wjele swěrných, lubých Serbow bě so zešlo.

Mějće džak za swoju spuščomnu lubosć!

Br. farar Albert-Hrodžišćanski je na kemšach předował.

Br. farar Albert-Budyski njebě jenož liturgiju na kemšach přewzał, ale bě nam tež jako třeci přednošowar rozprawjal wo serbskej nabožnej literaturje.

Br. farar Lazar-Bukečanski, předsyda Serbskeho cyrkwinskeho dnja, poda teologiski přehlad wo prašenju kroćenja za Chrystusom.

Br. farar Wirth-Klukšanski rěčeše wo prawm a njedobrym křesćanskim čerpenju.

Naš luby Poršiski br. Čabran napominaše nas z mócnymi słowami k prawej swěrnosći.

Br. farar St. Nawka SJ-Zdžerjanski nas postrowi jako katolik a horliwy Serb.

Br. sup. Wirth-Njeswaćidlski přirunaše stare a nowe formy pobožnej literatury.

Wujimki předowanja a přednoškow chcemy w tutym a w. přichodnym čisle wozjewić.

Wutrobny džak tež našej lubej serbskej kantorce, sotře Koklec z Bukec! W.

Kroćenje za Chrystusom

Hdyž přirunamy nabožne pismowstwo, předowanja, cyrkwinske nowinarstwo z časa do přenjeje swětoweje wójny z našim časom, chce so mi zdać, zo je tehdom pobožny čłowjek pytał wosebje znutřkowne natwarjenje, mjez tym zo wón džensa bole žada po informacijach.

Abo zo bych to spytał z wobrazom wuprajic:

Tehdom mjenješe křesćan: Hdyž dyrbjú a chcu za Chrystusom kroćić, potom dyrbi mi předar, spisowaćel, basnik Chrystusa před woči stajic. Jasnišo měješe pobožny swojeho Knjeza před woćomaj, čim móćnišo bě wón w swojej wěrje poslyńjeny.

Chrystus a čłowka duša.

Wobroćenje ke Chrystusej.

Jezus naš dobry pastyr.

Měr w Boze.

Chrystus wo chudeho hrěšnika k pokuće.

To běchu tehdom wažne mysle.

Džensa drje sebi wosadni bole žadaju za informacijami. Što mam jako křesćan činić? Hdže je naša pomoc nuzna? Što činja, rěča a mysla druzy

křesćenjo w druhich wosadach, w druhich cyrkwjach, w druhich krajach, zo bychmy z nimi zhromadnje za prawdosću slědžili a spoznali?

Hdyž prjedy pobožny hladaše na Jezusa, zo by prawje za nim kroćil, tak wón džensa bole wokoło sebe a po swěće so zhladuje, zo njeby snadž skomdžil toho, kiž je mjez rubježnikow padnył a na jeho pomoc čaka.

Wězo je tole nětko čětro jara šematise wuprajene.

Swojim prjedownikam we wěrje njemóžemy powšitkownje porokować, zo su zhladuju na Jezusa zanječali swojeho wboheho blišeho. Runje kaž njemóžemy prajic, zo by džensa mohło dosahać, hdyž so rozhladujemy po swěće keđžbujo lubosćiwje na swojeho blišeho, ale nic na Chrystusa.

Wono so njehodži prajic, zo je kroćenje za Chrystusom

tehdom rěkało: Pobožnje hladać jenož na Jezusa! —

a džensa: Lubosćiwje hladać jenož na swojeho blišeho.

Tu dže wo mjenje a bole. Za to jedyn příklad: Prjedy móžeše so stać, zo wosadni hódnotu předowanja po tym měrjachu, kak husto bu w nim Chrystus Jezus mjenowany. Džensa však móže być, zo so w cyłym předowanju naš Zbožnik ani jónkróć njemjenuje, a nichtó to njepeytaje. Kak njedosačacy naš princip je „prjedy natwarjenje, džensa informacija“, spóznach, hdyž hladach do starych lětnikow našeho „Pomhaj Bóh“. Tak přendžech lětnik 1894. Wón bě mi připadnje do rukow přišol. Zamołwity redaktor bě Krjebjanski farar dr. theol. Sella a sobu-redaktor farar Gólc w Budyšinku. My bychmy Krjebjanskeho fararja kriwdžili, bychmy-li prajic chcyli, zo je „Pomhaj Bóh“ tehdom jenož pobožnje natwarjace łopjeno byl. Wjele zajimawých informacijow ma tamny lětnik z Němskeje a cyleho swěta. Poměrnje mało powěšćow však ze Serbow. Pozdžiše lětniki mějachu dosć rozprawow z našich serbskich wosadow.

Wšelke informacije 4. lětnika našeho časopisa (1984) so nam džensa tak prawje njeľubja. Tale zahoritósć a lubosć k němskej monarchiji! Při wšej konserwatiwnosći pak so tež pisa wo „sprawnych žadanjach socialdemokratow“.

Z kajkimi myslemi budu w léče 2050 naše džensniše cyrkwinske łopjena, naš „Pomhaj Bóh“ čitać? Čemu budu so džiwać? Što budže so jim za 80 lět hišće lubić?

Hdyž ja w starych lětnikach našeho „Pomhaj Bóh“ čitam, mje hluboko hnuje, z kajkej lubosću su naši wótoćo wisali na svojim serbstwje.

W.

Njeswaćidlo. Wot lubeho njeboh kantora Hajnika smy přewzali wašnje, na Čichim pjatku wuhotować postnu huđžu. Tak smy tež lěta měli rjany cyrkwinski koncert. Cyrkwinski chor a solisća spěwachu, a kantorka, w kotrežje ruce ležeše cyle wjednistwo, hraješe někotre kruchi na piščelach.

Jezusa za Chrystusa póznać

Mat. 16, 13—20

Prédowanje na kublanskim dnju 1970

Blaise Pascal bě hižo jako hólc wobdarjeny za matematiku. Jeho nan pak so boješe, zo dla matematiki druge šulske předmjety zanjecha, a wza jemu matematisku knihu přeč. Pascal rysowaše nětko z wuhlom figury, kruhi a smužki w kuchinje na dno a namaka tak z 12 lětami bjez wučbny cy wulku ličbu matematiskich zakonjow. Přez přemyslowanje a pospyty je na zasady matematiki přišoł.

Tak ludžo spytaja přez přemyslowanje wotmołwu dóstać tež na prašenje: Štó je Jezus?

W našim wotrězku swjateho Pisma praja někotři: „Wón je Jan Křćenik.“ To rěka, zo woni Jezusa z Janom Křćenikom zaměnihu. Druzy mjenja, zo je Jezus profet — předchadnik Mesiasa.

Ale tež džensa so prašeja: „Štó je Jezus?“

dopóznaće bě Pětr wot Boha dóstał. Wón njebě na to přišoł přez přemyslowanje, kaž Pascal na matematiske zasady.

Pětr čuješe: Jezus njeje z tuteho swěta. Jeho njemóžeš ze zemskimi měrami měrić.

Pětr čuješe: W Jezusu přińdže Bóh sam k nam.

K tutomu póznaću njepríńdžeš přez přemyslowanje. To móže jenož Bóh nam prajić. „Zbóžny sy, Šimanje, Jonasowy syno: přetož čěło a krej njejsťej čí to zjewiłoj, ale mój Wótc w njebjesach.“

Přez tuto póznaće rozeznawa so Pětr wot wšitkich druhich. Wón nje-rozeznawa so wot nich přez wjetšy swěru abo něšto druge.

Jemu je Boží Syn do puća stupil.

Wón je Božeho Syna spóznał a jso k njemu wuznał.

stus: „Na tutu skału natwarju swoju cyrkej.“

Wón njepraji Pětrej: „Ty budžeš moju cyrkej twarić.“

My mamy Knjeza wuznawać. — Wón twari.

My mamy Boha připowědać. — Wón twari cyrkej.

My mamy so k njemu modlić. — Wón twari swoju cyrkej.

Při tym nohcemy zabyć, zo Boží plan njeznajemy.

Móžno, zo my mēnimy: Cyrkej rozpada! — a Bóh ju runje w tym času twari. Móžno, zo my mēnimy: Cyrkej rosće! — a wona runje w tym času rozpada.

To njech je naš tróšt, zo my njejsmy twarscy mištrojo cyrkwje, ale Bóh sam.

My mamy jenož Knjeza připowědać, so k njemu wuznać a wo Boze swědčić. Bóh sam pak twari swoju cyrkej! Tež džensa!

„Helske wrota ju njeprěwinu!“

To je Bóh slubił, a to płáči — džensa a do wěčnosće.

S. A. w Hr.

Tež my ewangelscy Serbja mamy wulki zajim na křižerjach w našich susodnych katolskich wosadach. Škoda, zo bě lěta tak zymne wjedro. Mjez konjemi je wšak tež tak někotryžkuli „ewangelski“.

Někotři praja: „Wón je wulki rjek.“ Druzy mjenja, zo je mudry wučer był abo založer wulkeje nabežiny.

Tak a podobnje drje ludžo rěča wo Jezusu. Ale wšitke tute wotmołwy su nahłady a přemyslowanja. Kaž to Pascal w matematice činješe, spytaja ludžo Jezusa spóznać. Hdyž pak je rjek, mudry wučer abo založer wulkeje nabežiny, njetrbamy so za njeho rozsudzić. Wón móže nam wšojedne być.

Jezus pak so dale praša: „Za koho maće wy mje?“

Nětko njemóžeš so chować za tym, štož druzy mjenja, ale dyrbiš so rozsudzić.

Pětr bě so rozsudził a praješe: „Ty sy Chrystus, žiweho Boha Syn.“ To bě wuznaće wěry. Zo je Jezus tón Chrystus, zo je wón Boží Syn, wo tym bě Pětr hustodosć tak mało widzał. A tola wón wuzna: „Ty sy Chrystus, žiweho Boha Syn.“ Tole

Što my wo Jezusu prajimy? Mamy jenož swoje nahłady abo mysle wo Jezusu? Abo dže so nam kaž Pětrej? Cyrkej dyrbi so k Jezusej wuznać. W cyrkwi njemóžemy so z nahladami a mēnjenjemi wo Jezusu spokojić. Je-li wona wuznawaca cyrkej, je wona woprawdže Chrystusowa. Potom ma wona skału za zakład. Jeli pak zabudže Chrystusa wuznać, runa so mužej, kiž je swoje twarjenje na pěsk natwaril. Wone so sypnje.

Wuznać, zo je Jezus Boží Syn, njerěka, zo z tym za wšě časy kruće stejimy a ženje njechabłamy. Pětr je swojeho Knjeza pozdžišo preradził. Cyrkej so boji, zo móhlo so jej tež tak zeńć, kaž je so to tež hižo stało.

Snano so nětko prašeće: Kak móže tuta cyrkej na swěće wobstać, hdyž wona jenož Chrystusa wuznawa? Wona móže wobstać, dokelž ju Bóh dđerži. Bóh twari cyrkej a nic čłowjek. W našim wotrězku praji Chry-

Pawoł Lubjenski — Bukečanski njeboh

Wutoru, 24. februara, jedyn měsac po jeho 75. narodninach, smy swojeho lubeho bratra Pawoła Lubjenského k poslednjemu wotpočinkej njesli. Wón běše naš bratr na wobojewje wašnje: Wón bě serbski bratr a křesćanski sobubratr. Jako wědomy Serb běše wón znata wosobina přez Bukečanske mjezy. Kak je wón hižo w młodych lěach serbske narodne žiwjenje w našej wosadže spēchował! Serbske spēwne towarstwo „Radosć“ je sobu založil a w „Sokole“ je aktiwnje sobu džěłał. Zo běše wón tehdy někotrym, wosebje w času fašizma, kamjeń nastorka, to je cyle wěste. Wón běše sprawný charakter, kiž so ženje po wětriku njewjerčeše. Zo bě jeho swójba rzyz serbska, so samo wot so rozumješe. Swěru je so dđerzał k Božemu slowu a blidu. Wězo wopytowaše serbske Bože služby. Wón so pak tež měješe k wosadnym kruham, w kotrychž so jenož němsce rěčeše. To běše ewangelski skutk muži a bibliski kruh. Z mudrymi a dobrymi nahladami je so kóždy raz při rozmołwje wobdžělił. Jutrowničku rano džěše rady sobu na „jutrowne spēwanje“. Swěru je po puću swoju slepu žonu přewodzał a z njej wšitke starosće džělił. Wón bě dwójce woženjeny. Jeho přenja mandželska běše Marja rodž. Petzoldźic. Z mandželstwa pochadžachu 3 džěci, jedyn syn a dvě džowce. Jedna z njeju je wučerka, druga džěla jako inženjerka w serbskej čisćerňi. Syn je — kaž nan a džěd — blidarstwo wuknył, džěla pak nětko w produrstwje. Stajnje je so tež wjeselił na swojich třoch wnučkach. K druhemu razej bu 3. septembra 1949 zwěrowany z Hanu rodž. Wünschec. W starych lětach běše wón trójce w chorowni. Dwójce je so zaso zhrabał. Třeći raz při započatku noweho lěta njebě žaneje pomocy wjace. To wón tež wědžeše. Smjerće njeje so bojał. Předposledni džěń swojeho žiwjenja swječeše hišće raz ze

swojej žonu a ze svojim bratrom Arnoštom Bože wotkazanje. Runy je swój puć dale šol hač k wottyknjenemu kóncej. Wón chcey dom!

Wulka žarowanska wosada jeho přewodžeše při pohrjebje. Zo so při tym tež serbsce řečeše a spěwaše, so samo wot so rozumi. Njeh wón, swěrný serbski bratr w Chrystusu Jezusu, wotpočuje w měrje! My so jemu džakujemy přez row za jeho swěrnosć. Jako tekst za čelne předomwanje běše sej sam wuzwolił: „Dosć maš na mojej hnadze, přetož moja móc je w slabych móčna.“ (2. Kor. 12,9). La.

Džak Bohu! Džens je njedžela

Sto sym wot swogeho žiwjenja měl?

Dželał sym a so dračował wšědny džen a njedželu tež hišće.

Stó so mi za to džakuje?

Sto je mi zawostalo wot mojeje prócy? Hubjeny sym na stary džen.

Na tajke a podobne skóržby wšak ma so wšelke wotmołwić.

Hdyž sy swoje žive dny dželač mohl, potom njehladaj džaka, ale

My dyrbymy so Boha boječ a jeho lubować, zo bychmy předomwanje a Bože słowo njezacpěwali, ale jo za swjate měli, radži slyšeli a wuknyli.

Tole sy jako paćerske džěčo swěru wuknył. Snano so hišće dopominaš, kak je wam farar tehdom z pobožnej wutrobu swjatosć a rjanosć nje-džele rozkladował. Najskerje maš hišće z džěčacych lět to začuwanje we sebi, kak bě tola njedžela w prjedawšich časach jedyn tak rjany, tak prawje zbožny džen.

My doma so přeco na njedželu wjeselachmy.

Mjez tym je so polsta lět minyło. Wobličo njedžele je so přeměnilo.

Wono by nam malo pomhało, hdy bychmy to nětko ze žalosćenjom jenož wobžarowali a so tola skónčnje zaso změrowali, dokelž wšak ničo na tym změnić njemóžemy.

Techniski přewrót je nam njedželu změnil. We fabrikach dyrbi tež nje-dželu wěsty džěl dželaćerjow dželać. My trjebamy tež njedželu elektriku. Tež njedželu dyrbja železnicy jězdzić a awtobusy. Tež njedželu chcemy radio posluchać a do telewizora hladać. Tež njedželu su ludžo po puću a

Snano je to runje mój wulki zmylk. Žadyn čas njeje bjez Boha. W kóždym času staja nam Bóh nowe nadawki.

Mamy so džensa prócować wo wotžiwjenje njedžele po starym wašnju?

Hodži so to stare docyla znowa wožiwic?

Plaći džensa hišće kaznja: Ty dyrbiš swjaty džen swječić?

Mamy hišće jedyn „swjaty“ džen w tydženju? Jednu njedželu mamy, jedyn džen, na kotrymž njedželamy. Tutu njedželu maju ludžo džensa hustosć wosrjedž tydženja.

Tyje nam tutón „njedželawy“ džen lěpje hač w svojim času swjaty džen njedžele?

Smy wšak hdy njedželu jako swjaty džen měli? Ja bych prajil „Haj“, ale dopokazać to njemóžu. Snano njeje so w prjedawšich časach ženje tak wjele hrěšilo kaž na „swjatych“ dnjach.

Ty widžiš, luby čitarjo: prašenja, lute prašenja.

Při wšem chcu pak tola swoje paćerske džěči tež w přichodže wučić třeću kaznju: Ty dyrbiš swjaty džen swječić.

To je Boža kaznja, kotraž svoju plaćiwosć nihdy njezhubi.

Bóh slubi hnadu a wšu dobrotu wšitkim, kiž po jeho kaznjach činja. Jedna prawje swjećena njedžela je za nas přeco zaso nowa, wozbožaca hnada.

Přemysluj sebi: Kóždy sedmy džen je njedžela, je swjaty džen. Za sydomy lět sy jedne cyle lěto swjatych dnjow měl. Starc ze 70 lětami je w svojim žiwjenju 10 „swjatych“ lět měl. Hdyž wón na kónce swogeho žiwjenja skorži: „Sto sym ja wot swogeho žiwjenja měl?“, potom z tym wobsweđći, zo je rjane, swětle nje-džele, 10 lět „swjatych“ dnjow skom-džil.

Mamy jeho wobžarować?

Tak je chudy tón, kiž njeje bohaty w Bože!

Tuž budu dale swoje paćerske džěči a wšitkich wosadnych napominać: Swjeće swjaty džen!

Technika móže nam pomhać, zo móžemy samo doma Bože słowo slyšeć. Z kolesom, z awtom smy ruče kemši dojěli a swogeho susoda tež hišće sobu wzali.

Přeco zaso so mi wot kemšerjow wobkruća: Njedžela bjez Božeho słowa nima žadyn prawy blyšć.

Je-li to tež twoje měnjenje, luby čitarjo, potom njepotaj svoje pónaće. Praj to tež swojemu susodej, kotryž je tak njespokojny, dokelž ničo wot swogeho žiwjenja nima.

Hdyž budže wón přěni kroc z radoscu prajić:

Džak Bohu! Džens je njedžela!, sy ty jeho žiwjenje wo wjele wobohačil.

W.

Serbske burske statoki. Přez techniku dostawa swět hinaši napohlad. Kajke wobličo změja naše wsy za polsta lět? W zařiznenych polsta lětach su drje naše wsy swój raz někak wobchowali. Přichodne lětdžesatki přinjesu wěsće wjele přeměnenja do našich wsow.

budž džakowny, zo bě či Bóh Knjez mocy a strowosć k tomu dał. Tak někotryžkuli čłowjek je čas swogeho žiwjenja chorowaty był a njeje ženje z połnymi mocami dželać mohl.

Kak tajki strowym jich čile dželanje zawidzi.

Ja wšak wěm, zo ma kóždy duchownje a dušinjne strowy čłowjek swoje džěto, swuju wulku prócu na wěste wašnje tež lubo, ale...

Wo tutym „ale“ chcemy džensa trochu rozmyslować.

Nadpismo wšak je či hižom přeradziło, zo mi tu dže wo njedželu. Luby čitarjo, mi nětkle njendže wo to, zo bych tebjje powučil. Ty njejsy wjace paćerske džěčo, kotrež ma třeću kaznju wuknyć:

Ty dyrbiš swjaty džen swječić.

To réka:

chcedža w korčmach wobjedować, pivo pić a lód likać. To wšo je z njedželskim džětom zwjazane.

Naš wysoki žiwjenski standard je nam njedželu změnil. My chcemy na njedželi wjele nazhonić, wjele widjeć, daloko po swěće pojezdzić.

Sto rěču wo změnenju njedžele?

To je drje wěste, zo ma njedžela džensa hinaše wobličo hač před polsta lětami.

Stó ma prawo prajić, zo bě tehdomniša njedžela lěpša hač džensniša?

Ja hladam z duchownskimaj wočomaj do swěta. Ja wšak hinak njemóžu. Ja widžu njedželu slabý wopyt našich Božich službow. Ja přirunam žiwjenje na džensnišej nje-dželi z Lutherowym wukladowanjom 3. kaznje.

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. — Wuchadža jónkroč za mjesac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamołwity redaktor: superintendent Gerhard Wirth - Njeswačidski. — Ludowe nakładnistwo Domowina. Budyšin. — Čisće: Nowa Doba, čisćerňa Domowiny w Budyšinje (III-4-9-792).